

Håbo kommun
Centrumleden 1
746 80 BÅLSTA

2010-02-22
1 (19)
Dnr:2009:3753-43

Gransätterskolan och Slottsskolan
Rektor Gösta Karlsson

Beslut

---

efter tillsyn av
Gransätterskolan och Slottsskolan
i Håbo kommun

2010-02-22

Rektorn vid Gransäterskolan och Slottsskolan

Centrumleden 1

746 80 Bålsta

Tillsyn i Gransäterskolan och Slottsskolan

Gransäterskolan: Förskoleklass och grundskola årskurs 1–9

Slottsskolan: Förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

Helhetsbedömning och beslut

Gransäterskolan och Slottsskolan bedriver en verksamhet som i flera avseenden uppfyller de nationella kraven. Den allmänna bilden är att eleverna trivs. De uppger också att de är trygga. Eleverna i de lägre årskurserna visar lust att lära. Behörigheten till nationella program är 80 procent vilket är något lägre än riksgenomsnittet. Andelen som nått målen i samtliga ämnen är omkring 62 procent vilket måste förbättras.

Kvalitetsarbetet vid skolorna är på flera sätt välfungerande. De biträdande rektorerna följer upp undervisningen, inte sällan genom klassrumsbesök, och återrapporterar sedan till rektor. De biträdande rektorerna tar på medarbetarsamtal även upp frågan om hur man bedriver stimulerande undervisning. Tillsynen visar emellertid att man behöver vidta ytterligare åtgärder då flera elever i de högre årskurserna upplever att undervisningen inte är tillräckligt stimulerande. När det gäller uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat har rektor tillsammans med ledningen diskuterat skolans betygsresultat och även gjort vissa analyser utifrån dessa. En mer systematisk uppföljning av hur skolan lyckas med elevernas kunskapsutveckling saknas dock. Rektorn och de biträdande rektorerna har visserligen en bild av måluppfyllelsen i olika klasser och på skolan. Det saknas dock sammanställningar på skolövergripande nivå för alla klasser och det görs inga analyser av t.ex. måluppfyllelsen i de naturorienterade eller praktiska ämnena i årskurs 5 i förhållande till de nationella kursplanerna.

Skolornas individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram behöver utvecklas liksom de skriftliga bedömningarna på Gransäterskolan. Skolorna har arbetat med frågan

om inflytande över undervisningen och tillsynen visar att eleverna har ett formellt inflytande genom t.ex. klassråd. Däremot behöver skolorna vidta ytterligare åtgärder när det gäller att ge eleverna ett reellt inflytande över undervisningens utformning, inflytandet behöver också anpassas efter elevernas ålder och mognad.

Som nämnts ovan är skolans kvalitetsarbete i flera avseenden bra, arbetet kan dock förbättras bl.a. när det gäller dokumentation och analys av elevernas kunskapsresultat. Skolorna har ett gott arbete med särskilt stöd och identifierar de elever som behöver extra hjälp, däremot upplever flera elever att det kan ta lång tid att få hjälp i det dagliga skolarbetet.

Rektorn tar ett pedagogiskt ansvar för verksamheterna och från skolledningen har man redan identifierat och påbörjat en stor del av de åtgärder som Skolinspektionen anser nödvändiga. Framförallt mot bakgrund av skolans kunskapsresultat är det dock viktigt att skolan förstärker sitt arbete så att eleverna ges bättre förutsättningar att nå målen i alla ämnen.

Skolinspektionen har i tillsynen av Gransäterskolan och Slottsskolan skola identifierat följande brister som måste åtgärdas

- Andelen elever som når målen i alla ämnen är inte tillräckligt hög.
- På Gransäterskolan undervisar vissa lärare i ämnen som de inte har utbildning för.
- På Gransäterskolan är det inte säkerställt att lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling vad gäller naturorienterande ämnen och teknik i förhållande till kursplanernas mål i årskurs 5.
- De individuella utvecklingsplanerna består inte av omdömen i alla ämnen och skolans insatser framgår inte med tillräckligt tydlig utgångspunkt i de nationella kursplanernas mål.
- Uppföljningen av elevernas kunskapsresultat på skolövergripande nivå är inte tillräckligt systematisk. Skolinspektionen förväntar sig att en redovisning av resultaten för samtliga ämnen i årskurs 5 lämnas i samband med uppföljningen i oktober 2010.
- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningens krav.
- På Gransäterskolan klargörs inte i tillräcklig grad målen för utbildningen för eleverna.
- Undervisningen vid Gransäterskolan i årskurs 6–9 är inte tillräckligt stimulerande.
- Undervisningen i årskurs 6–9 vid Gransäterskolan ger inte alltid eleverna i tillräcklig grad möjlighet till att lära sig lyssna, diskutera, argumentera och använda sina kunskaper som redskap för att formulera och pröva antaganden och lösa problem, reflektera över erfarenheter och kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden.

- Elevernas inflytande över hur utbildningen utformas anpassas inte alltid efter deras ålder och mognad.
- Skolornas plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan uppfyller inte fullt ut gällande författningskrav.
- De skriftliga bedömningarna för eleverna som inte når målen i årskurs 9 följer inte de krav som ställs i grundskoleförordningen.
- Åtgärdsprogrammen följer inte alltid grundskoleförordningens krav.
- Gransätterskolan behöver säkerställa att utbildningen är kostnadsfri för samtliga elever.
- Rektorns beslutsfattande vid placering i särskild undervisningsgrupp följer inte grundskoleförordningens krav.
- Det är inte klargjort för personal, elever och vårdnadshavare att beslut om särskilt stöd fattas av rektorn oavsett om vårdnadshavare stödjer beslutet.

Bedömningarna redovisas i bilagorna 2–3.

Rektor och Håbo kommun har ansvar för att åtgärder vidtas. Skolinspektionen kommer att följa upp detta beslut. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen 6 månader från den dag Skolinspektionens beslut avseende Håbo kommun meddelas.

I ärendets slutliga handläggning har även undervisningsrådet Mats Peterson och utredaren Ellionor Triay Strömvall deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi
Enhetschef

Fredrik Sjöberg
Utredare

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Gransätterskolan
Bilaga 3	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Slottsskolan

Bilaga 1

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Håbo kommun under våren 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Gransäterskolan den 1-2 februari 2010 och Slottsskolan den 4 februari 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för skolväsendet i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolor, dels den information som samlats in under besöket. I Gransäterskolan intervjuades rektorn, biträdande rektorer, lärare, annan personal och elever. I Slottsskolan intervjuades rektorn och biträdande rektorn. Inspektörerna genomförde verksamhetsbesök på båda skolorna. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Gransäterskolan

Gransäterskolan	Antal elever
Förskoleklass	48
Grundskola	413

Källa: skolans egna uppgifter

Tabell 2: Antal elever på Slottsskolan

Slottsskolan	Antal elever
Förskoleklass	24
Grundskola	121

Källa: skolans egna uppgifter

Gransätterskolan ligger i Bålsta i Håbo kommun och består av förskoleklass och grundskola årskurs 1–9. På skolan finns drygt 460 elever. Slottsskolan ligger i Skokloster i Håbo kommun och består av förskoleklass och årskurs 1-6. På skolan finns 145 elever.

Gransätterskolan är indelad i arbetslag enligt följande. Två arbetslag för årskurs f-2, två arbetslag för årskurs 3–5 samt tre arbetslag för årskurs 6–9. Därutöver har skolan två särskilda undervisningsgrupper. Vid Slottsskolan finns det ett arbetslag för f-3 och ett arbetslag för årskurs 4–6. På Slottsskolan finns även en särskild undervisningsgrupp.

För skolorna finns en gemensam rektor som också har ansvar för förskola och skolbarnomsorg som är knutna till skolorna. Kommunens ansvarstagande för skolbarnomsorgen och förskoleverksamheten beskrivs dock i separata rapporter. I rektorsområdet finns två biträdande rektorer. En av de biträdande rektorerna arbetar heltid på Gransätterskolan den andra arbetar tre dagar i veckan vid Slottsskolan och två dagar vid Gransätterskolan.

Bilaga 2**Tillsynsprotokoll med bedömningar för Gransätterskolan**

Tillsynen har visat att åtgärder krävs inom de områden som är markerade.
Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande

Måluppfyllelse och resultat**Kunskaper****Pedagogisk ledning och utveckling av skolan****Fokus på skolans uppdrag****Lärarnas bedömning och utvärdering****Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering****Skolans lärandemiljö****Fokus på lärande****Tillit till elevens förmåga****Trygghet och studiero****Enskild elevs rätt****Bedömning och betyg****Undervisningstid och val****Särskilt stöd****Studie- och yrkesvägledning****Avgifter****Rektorns beslutsfattande**

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bristområde: Kunskaper

Skolinspektionen bedömer att kunskapsresultaten behöver förbättras på Gransätterskolan. Bedömningen grundar sig främst på att ca 38 procent av eleverna går ut grundskolan utan att ha nått minst betyget godkänt i alla ämnen.

På Gransätterskolan var andelen elever som nådde målen i alla ämnen år 2009 ca 62 procent. Resultatet har enligt skolan förbättrats över tiden medan undantag av år 2009 då flera elever med höga betygsresultat bytte skola till en nystartad fristående skola. Andelen elever som var behöriga till nationellt program på gymnasieskolan var ca 81 procent, vilket är ett sämre resultat än riksgenomsnittet. Det genomsnittliga meritvärdet samma år var 189 vilket också är under riksgenomsnittet. Skillnaden mellan pojkar och flickor är också stor, främst avseende meritvärdet. Intervjuade personer uppger att skolan arbetar aktivt med att ge stöd till alla elever i behov av särskilt stöd i de ämnen de riskerar att inte nå målen i. Trots detta behöver resultaten förbättras eftersom en så pass stor andel som 38 procent inte når målen i alla ämnen.

När det gäller de nationella ämnesproven i årskurs 5 visar rektorsområdets egen statistik från år 2009 att 89,5 procent av eleverna nådde målen i matematik, 84,5 procent av eleverna nådde målen i svenska och 84,3 procent av eleverna nådde målen i engelska. Skolan saknar uppgift om hur stor andel av eleverna i årskurs 5 som nått kursplanernas mål i alla ämnen i slutet av årskursen. Rektorn och de biträdande rektorerna har dock en allmän "känsla" för hur stor andel som uppnår målen i övriga ämnen eftersom de deltar i arbetslagsmöten och konferenser där dessa resultat diskuteras. Avsaknaden av en systematisk uppföljning i alla ämnen och årskurser bedöms under området Rektors ansvar för uppföljning utvärdering. Eftersom skolan inte har några sammanställningar som visar i vilken grad eleverna når målen i årskurs 5 har Skolinspektionen svårt att uttala sig om elevernas kunskapsresultat. Resultaten i de nationella ämnesproven indikerar dock att kunskapsresultaten behöver förbättras eftersom mellan 10 och 15 procent av eleverna inte når målen i proven.

**Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan.
Kursplanerna**

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Fokus på skolans uppdrag

Skolan behöver vidta ytterligare åtgärder så att man för undervisningen använder lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning de i huvudsak bedriver.

I årskurserna 1–5 använder skolan klassläraresystem. Klasslärarna undervisar sina klasser i så gott som alla ämnen. Undervisningen är alltså inte organiserad så att lärarna byter klasser för att täcka upp ämnesbehörigheten. Det innebär att lärarna, i varierande

utsträckning, undervisar i ämnen de inte har utbildning för och att den ämneskompetens som finns att tillgå inte utnyttjas i tillräcklig grad.

2 kap. 3 § skollagen

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver säkerställa att lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling så att eleverna ges möjlighet att nå kurplanernas mål i årskurs 5 i samtliga ämnen.

Skolan håller för närvarande på att arbeta med att konkretisera målen för naturorienterande ämnen och teknik vilket är positivt. Tillsynen visar emellertid att det på skolan inte är säkerställt att undervisningen ger eleverna möjlighet att nå kurplanernas mål i årskurs 5 i naturorienterande ämnen och teknik.

Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Skolinspektionen bedömer att elevernas individuella utvecklingsplaner behöver utvecklas så att omdömen finns i alla ämnen. Vidare behöver skolans insatser tydligare framgå med utgångspunkt i de nationella kursplanernas mål.

Skolan håller för närvarande på att arbeta med att utveckla de individuella utvecklingsplanerna. De befintliga planerna saknar omdömen i alla ämnen då ett gemensamt omdöme för alla samhälls- och naturorienterad ämnen upprättas även för elever i högre årskurser. I planerna framgår inte tydligt vilka insatser som ska göras av skolan utifrån de nationella kursplanerna för att eleven ska ha framgång i skolarbetet.

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

- a) Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder för att uppföljningen av elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 5 förbättras på en övergripande skolnivå.

I tillsynen framkommer att ett systematiskt kvalitetsarbete pågår på skolan, där verksamhet och resultat följs upp, diskuteras och utvärderas. Resultaten t.ex. i de nationella ämnesproven i årskurs 5 och 9 samt behörigheten till gymnasieskolan följs och analyseras av skolledningen och personalen. Däremot visar tillsynen att på övergripande skol-

nivå behöver uppföljningen och utvärderingen av elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen bli bättre. Rektorn och de biträdande rektorerna har visserligen en allmän bild över måluppfyllelsen i klasserna men det finns ingen sammanställd dokumentation över denna på skolövergripande nivå och det görs inga analyser av t.ex. måluppfyllelsen i de naturorienterade eller praktiska ämnena i årskurs 5 i förhållande till de nationella kursplanerna.

Lpo 94, 2.8. Rektors ansvar

- b) Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder för att utveckla kvalitetsredovisningen så att den tillfullo uppfyller de krav som förordningen ställer.

I kvalitetsredovisningen för Gransätterskolan och Slottsskolan saknas en redovisning, med åtföljande analys och förslag på åtgärder, av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella kursplanemålen i årskurs 5 och 9 på en skolövergripande nivå. Det saknas även en uppföljning och utvärdering av skolans årliga plan mot kränkande behandling/likabehandlingsplanen.

3 och 3 a §§ Förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Fokus på lärandet

Skolinspektionen bedömer att skolan, främst i årskurserna 1–7, i större utsträckning måste klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har.

Av läroplanen framgår det bl.a. att skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har. Av intervju med skolans ledning framgår att man har arbetat för att elever och föräldrar ska få information om vilka mål utbildningen har. Intervjuer med lärare och elever visar emellertid att det varierar mellan lärare, främst i årskurs 1–7, i vilken utsträckning eleverna informeras främst vad gäller kursplanernas mål.

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och Skyldigheter

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Fokus på lärandet

Skolinspektionen bedömer att skolan, för främst årskurserna 6–9, behöver vidta åtgärder så att undervisningen blir mer stimulerande.

Lpo 94, avsnitt 1, Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för lärande

Av läroplanen framgår att varje elev har rätt att i skolan få utvecklas, känna växande glädje och få erfara den tillfredsställelse som det ger att göra framsteg och övervinna svårigheter. Undervisningens kvalitet diskuteras i olika sammanhang bland lärare och mellan skolledning och lärare. Den biträdande rektorn med det huvudsakliga ansvaret

för undervisningen på Gransätterskolan ställer specifika frågor till lärarna om vad de gör för att undervisningen ska vara stimulerande och hur de ser till att läroplanens mål att sträva mot genomsyrar undervisningen. Vidare gör den biträdande rektorn förhållandevis ofta lektionsbesök. Biträdande rektorn delger rektorn resultatet av sina samtal och observationer. Trots dessa goda initiativ visar tillsynen, i form av intervjuer och observationer, att detta inte är tillräckligt eftersom graden av stimulans i undervisningen, främst i årskurs 6–9, tycks bero på vilken lärare som undervisar och i vilka ämnen undervisningen bedrivs. Stimulansen i undervisningen i de två kommungemensamma särskilda undervisningsgrupperna vid skolan tycks däremot vara god.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Fokus på lärandet

Skolinspektionen bedömer att skolan, främst för årskurserna 6–9, behöver vidta åtgärder så att undervisningen i högre grad ger eleverna möjlighet att lära sig lyssna, diskutera, argumentera och använda sina kunskaper som redskap för att formulera och pröva antaganden och lösa problem, reflektera över erfarenheter och kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden.

Av läroplanen framgår att undervisningen ska ge eleverna möjlighet att lära sig lyssna, diskutera, argumentera och använda sina kunskaper för att bl.a. reflektera över erfarenheter och kritiskt granska och värdera påståenden.

Undervisningens kvalitet diskuteras i olika sammanhang bland lärare, mellan skollära och lärare. Den biträdande rektorn besöker lektioner samt förhör sig om hur lärarna ser till att läroplansmålen genomsyrar undervisningen. Av skolans kvalitetsredovisning m.m. framgår också att undervisningens kvalitet är i fokus på skolan. Vid intervjuer och observationer framkommer emellertid att i vilken grad undervisningen, i främst årskurs 6–9, bidrar till att lära eleverna att lyssna, argumentera och reflektera i alltför stor utsträckning beror på vilken lärare som undervisar och i vilka ämnen undervisningen bedrivs. Ovanstående förbättringsområde gäller inte de två särskilda undervisningsgrupperna, även om undervisningen alltid bör omprövas.

Lpo 94, 2.2. Kunskaper

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Fokus på lärandet

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver säkerställa att eleverna i större utsträckning ges möjlighet till inflytande över hur deras utbildning utformas.

I Gransätterskolan ges eleverna viss möjlighet att utöva inflytande över undervisningsprocessen och över sitt eget lärande. Skolans dokumentation och intervjuerna visar att skolan har elevinflytandet i fokus för sitt arbete främst genom skolans olika formella kanaler t.ex. elevråd, klassråd, kamratstödjare och matråd. Tillsynen, i form av

intervjuer och observationer, visar dock att det reella inflytandet över utbildningens utformning varierar mellan olika ämnen och lärare.

4 kap. 2 § skollagen

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att skolans årliga plan mot kränkande behandling/likabehandlingsplan fullt ut svarar mot gällande författningskrav samt för att göra planen mer känd bland eleverna.

Tillsynen visar att skolan bedriver ett aktivt värdegrundsarbete. Gransätterskolans lika-behandlingsplan, som i huvudsak fungerar som en plan mot kränkande behandling, innehåller inte någon aktuell kartläggning av förhållandena i respektive verksamhet. Inte heller några förebyggande åtgärder finns beskrivna utifrån diskrimineringslagens innehåll. Planen är upprättad tillsammans med bl.a. representanter för eleverna men den behöver göras känd för alla elever. Bristande kännedom om planen kan också vara en förklaring till att eleverna har svårt att se vad skolan vidtar för uppföljning av eventuella kränkningar.

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen

3 kap. 16 § diskrimineringslagen

Huvudområde: Enskilds elev rätt

Bristområde: Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer att de skriftliga bedömningarna behöver överensstämja med kraven i grundskoleförordningen.

Av de skriftliga bedömningar Skolinspektionen tagit del av framgår inte elevens kunskapsutveckling. Vidare framkommer att de skriftliga bedömningarna benämns som skriftliga omdömen.

7 kap. 9 § grundskoleförordningen

Huvudområde: Enskilds elev rätt

Bristområde: Särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att åtgärdsprogrammen behöver utvecklas.

Skolinspektionen har tagit del av flera åtgärdsprogram på skolan och av dessa framgår vilka behov eleven har. Det skiftar dock hur pass väl programmen beskriver hur behoven ska tillgodoses, exempelvis är de åtgärder som föreslås många gånger inte tillräck-

ligt konkreta och de relaterar i begränsad utsträckning till läroplanens och kursplanernas mål. Dessutom framgår inte alltid hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Huvudområde: Enskilds elev rätt

Bristområde: Avgifter

Skolinspektionen bedömer att skolan måste säkerställa att utbildningen är kostnadsfri för samtliga elever.

Av skollagen framgår det att utbildningen ska vara avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna. Av förarbetena till lagen framgår att det är en grundläggande princip att verksamheten inte ska organiseras så att eleverna behöver svara för vissa kostnader.

Under tillsynen av Gransätterskolan har det framkommit att en föräldraförening på skolan samlar in pengar för att köpa in böcker som används i undervisningen. Pengarna samlas in genom frivilliga bidrag från elevernas föräldrar.

4 kap. 4 § skollagen

Huvudområde: Enskilds elev rätt

Bristområde: Rektors beslutsfattande

- a) Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver säkerställa att beslut om placering i särskild undervisningsgrupp fattas i enlighet med förordningens krav.

Tillsynen visar att beslut om placering av elev i särskild undervisningsgrupp inte har fattats i de fall en enskild elev har större delen av sin undervisning utanför klassrummet tillsammans med en specialpedagog. Skälet uppges vara att rektorn inte har uppfattat att en enskild elev som har undervisning på detta sätt ska betraktas som tillhörande en särskild undervisningsgrupp.

5 kap. 5 § grundskoleförordningen

- b) Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver klargöra för personal, elever och vårdnadshavare att beslut om särskilt stöd fattas av rektorn oavsett om vårdnadshavare stödjer beslutet.

Enligt grundskoleförordningen ska rektorn fatta beslut om särskilt stöd. Rätten till särskilt stöd är således oavvisligt och att det är elevens rektor som ansvarar för att särskilt stöd ges till elever i behov av detta.

Av tillsynen framgår att personalen har uppfattat att inga beslut om särskilt stöd kan fattas mot vårdnadshavarnas vilja. Detta har i något enstaka fall fått till följd att placer-

ing av elev i särskild undervisningsgrupp inte genomförts utan andra åtgärder har vidtagits.

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Bilaga 3**Tillsynsprotokoll med bedömningar för Slottsskolan**

Tillsynen har visat att åtgärder krävs inom de områden som är markerade.
Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat**Kunskaper****Pedagogisk ledning och utveckling av skolan****Fokus på skolans uppdrag****Lärarnas bedömning och utvärdering****Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering****Skolans lärandemiljö****Fokus på lärande****Tillit till elevens förmåga****Trygghet och studiero****Enskild elevs rätt****Bedömning och betyg****Undervisningstid och val****Särskilt stöd****Studie- och yrkesvägledning****Avgifter****Rektorns beslutsfattande**

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bristområde: Kunskaper

Skolinspektionen bedömer att kunskapsresultaten behöver förbättras på Slottsskolan. Skolans resultat är svåra att bedöma för Skolinspektionen eftersom sammanställningar av måluppfyllelse gentemot kursplanernas mål inte görs i alla ämnen. Sammanställningar av resultaten för de nationella ämnesproven i årskurs 5 indikerar dock att resultaten behöver förbättras.

När det gäller de nationella ämnesproven i årskurs 5 visar Slottsskolans egen statistik från år 2009 att ca 77 procent av eleverna nådde målen i matematik, 78 procent av eleverna nådde målen i svenska och 72 procent av eleverna nådde målen i engelska. Skolan saknar vidare uppgift om hur stor andel av eleverna i årskurs 5 som nått kursplanernas mål i alla ämnen i slutet av årskursen. Rektorn och den biträdande rektorn har dock i stora drag vetskap om hur stor andel som uppnår målen i främst svenska, matematik och engelska eftersom de deltar i arbetslagsmöten och andra tillfällen där dessa resultat diskuteras. Avsaknaden av en systematisk uppföljning i alla ämnen och årskurser bedöms under området Rektors ansvar för uppföljning utvärdering. Eftersom skolan inte har några sammanställningar som visar i vilken grad eleverna når målen i årskurs 5 har Skolinspektionen svårt att uttala sig om elevernas kunskapsresultat. Resultaten i de nationella ämnesproven indikerar dock att kunskapsresultaten behöver förbättras eftersom mellan 22 och 28 procent av eleverna inte nådde målen i proven 2009.

**Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan.
Kursplanerna**

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Skolinspektionen bedömer att elevernas individuella utvecklingsplaner behöver utvecklas så att omdömen finns i alla ämnen. Vidare behöver det tydligare framgå av planerna hur långt eleven har kommit i sin kunskapsutveckling. Även skolans insatser behöver tydligare framgå med utgångspunkt i de nationella kursplanernas mål.

I rektorsområdet pågår för närvarande ett arbete med att utveckla de individuella utvecklingsplanerna. Tillsynen visar också att elever och föräldrar utöver utvecklingsplanen får ytterligare skriftlig information om elevens kunskapsutveckling i samband med utvecklingssamtalen. Emellertid så saknar de befintliga utvecklingsplanerna omdömen i alla ämnen då ett gemensamt omdöme för alla samhälls- och naturorienterande ämnen upprättas även för eleverna i Slottsskolans högre årskurser. I planerna framgår inte tydligt vilka insatser som ska göras av skolan utifrån de nationella kursplanerna för att eleven ska ha framgång i skolarbetet.

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bristområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**

- a) Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder för att uppföljningen av elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 5 förbättras på en övergripande skolnivå.

I tillsynen framkommer att ett systematiskt kvalitetsarbete pågår på skolan, där verksamhet och resultat följs upp, diskuteras och utvärderas. Resultaten t.ex. i de nationella ämnesproven i årskurs 5 samt resultat av tester i läs- och skrivkunnighet följs upp och analyseras av skolledningen. Däremot visar tillsynen att på övergripande skolnivå behöver uppföljningen och utvärderingen av elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen bli bättre. Rektorn och den biträdande rektorn har visserligen en allmän bild över måluppfyllelsen i klasserna genom att man diskuterar elevernas resultat vid t.ex. klasskonferenser och i andra sammanhang. Däremot finns det ingen dokumentation över måluppfyllelsen på skolövergripande nivå och det saknas analyser av måluppfyllelsen i flera ämnen i årskurs 5 i förhållande till de nationella kursplanerna.

Lpo 94, 2.8. Rektors ansvar

- b) Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder för att utveckla kvalitetsredovisningen så att den tillfullo uppfyller de krav som förordningen ställer.

Skolinspektionen har tagit del av skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2008-2009 som följer en av Håbo kommun utarbetad mall.

I kvalitetsredovisningen saknas en redovisning, med åtföljande analys och förslag på åtgärder, av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella kursplanemålen i årskurs 5 på en skolövergripande nivå. Det saknas även en uppföljning och utvärdering av skolans årliga plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplanen.

3 och 3a §§ Förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.**Huvudområde: Skolans lärandemiljö****Bristområde: Fokus på lärandet**

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver säkerställa att eleverna i större utsträckning ges möjlighet till inflytande över hur deras utbildning utformas.

Vid Slottsskolan jobbar man aktivt med att ge eleverna inflytande över undervisningen. Detta sker genom skolans formella råd men även i viss utsträckning i den dagliga undervisningen. Tillsynen, i form av intervjuer och observationer, visar dock att inflytandet varierar i omfattning mellan olika ämnen och lärare.

4 kap. 2 § skollagen

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att skolans plan mot kränkande behandling/likabehandlingsplan fullt ut svarar mot gällande författningskrav och för att göra planen känd bland alla elever.

Tillsynen visar att skolan bedriver ett aktivt värdegrundsarbete. Slottsskolans likabehandlingsplan, vilken fungerar som en plan mot kränkande behandling, innehåller inte en definition av diskrimineringsgrunderna, inte någon aktuell kartläggning av förhållandena i respektive verksamhet på skolan och inte heller några förebyggande åtgärder utifrån diskrimineringslagens innehåll. Skolan behöver även aktivt arbeta för att göra planen känd bland eleverna.

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen

3 kap. 16 § diskrimineringslagen

Huvudområde: Enskilds elev rätt

Bristområde: Särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att åtgärdsprogrammen behöver utvecklas.

Skolinspektionen har tagit del av flera åtgärdsprogram på skolan och av dessa framgår vilka behov eleven har. Det varierar dock hur pass väl programmen beskriver hur dessa behov ska tillgodoses och de åtgärder som föreslås är många gånger inte tillräckligt konkreta och relaterar i begränsad utsträckning till läroplanens och kursplanernas mål. Dessutom framgår inte alltid hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Huvudområde: Enskilds elev rätt

Bristområde: Rektors beslutsfattande

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver säkerställa att beslut om placering i särskild undervisningsgrupp fattas i enlighet med förordningens krav.

Tillsynen visar att beslut om placering av elev i särskild undervisningsgrupp inte har fattats i ett par fall när elever deltar till större delen i undervisning utanför den egna klassen.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver klargöra för personal, elever och vårdnadshavare att beslut om särskilt stöd fattas av rektorn oavsett om föräldrar stödjer beslutet.

Av tillsynen framgår att personalen har uppfattat att inga beslut om särskilt stöd kan fattas mot föräldrarnas vilja.

5 kap. 1 § grundskoleförordningen